

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

65807
Poczta polowa 53 2.X. 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Ew/2. № 45141. /II

DO

TAJNE

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Belweder.-

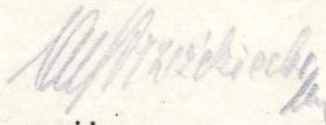
W załączeniu przesyła się raport attaché wojskowego
przy poselstwie Rzeczypospolitej Polskiej w Bernie.

Szef Oddziału II N.D.

MATUSZEWSKI m.p.

Ppłk.p.d .Szt.Gen.

Za zgodność:

1 załącznik.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz 65807, dnia / / 19 r.

zalog. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ATTACHÉ WOJSKOWY
ZY POSELSTWIE POLSKIM W BERNIE

L.2087/R.W.

27 sierpnia 1920 r.

Do **TAJNE**

NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

ODDZIAŁ II SZTABU GENERALNEGO.

Poczta polowa 53.

W Bawarii od pewnego czasu daje się odczuwać wielki ruch monarchistyczny, mający na celu powrót do władzy rodziny WITTELSBACH'ów i walki przeciwko bolszewizmowi.

Ruch ten ma swoich stronników w całej Bawarii, Tyrolu, Salzburgu i w Salzkammergucie. Na czele tego stoi głównie arystokracja bawarska i partja klerykalna. Stworzyli oni "Ligę Monarchistyczną" zebrania której odbywają się w Monachium w "Bayrisches Club" w hotelu "Vier Jahreszeiten".

Liga ta jest w stałej ścisłej łączności z innymi ligami monarchistycznymi w Tyrolu, z pomiędzy których, jedną z głównych jest, liga stworzona przez zakonników w WILPIN (nie daleko Innsbrucku). Ci ostatni zawsze byli w bliskich stosunkach z rodziną Wittelsbach'ów. Zakonnicy ci zformowali milicję narodową w północnym Tyrolu i zaopatrzyli ją w broń, cichaczem przewiezioną z Bawarii.

Od czasu zawieszenia broni, liga monarchistyczna w Bawarii, ukryła wielką ilość broni i amunicji rozmaitego rodzaju, włącznie nawet do ciężkiej artylerji.

Obecnie jednak, z powodu interpelacji kilku członków socjalistów w Reichstagu, przechowanie broni i amunicji staje się coraz trudniejszym zadaniem dla monarchistów bawarskich. Muszą oni kryć te składy, nie tylko przed poszukiwaniami komisji Ententy, lecz

SUDSKI
ARCHIVES
New York

także przed rewizją agentów Reich'u, którzy już kilkakrotnie zkonfiskowali wielką ilość broni.

Ja również miałem kilka propozycji, nabycia większej ilości broni, pochodzącej z tego samego źródła.

Z powodu tych trudności, wymieniona liga monarchistyczna, stara się ukryć posiadane zapasy, jak najbliższej granicy, by móc je w krótkim czasie przewieźć do Tyrolu.

Równocześnie, Liga Monarchistyczna, wysyła do północnych Niemiec a mianowicie do STEETTINA i POMERANJI, broń i amunicję. Trudno jednak jest określić wielkość tych transportów. Transporta te są zwykle wysyłane z AUGSBURGU.

Mają one być użyte w północnych Niemczech dla "Freicorps", które nie zostały rozwiązane, mimo obietnicy danej Entencie, lecz tylko zostały przewiezione do Pomeranji i ubrane po cywilnemu.

Oddziały te "Freicorps" zostały kompletnie zreorganizowane w północnych Niemczech. Według informacji, danych przez urzędnika Reichswehry memu informatorowi, amunicja jest wysyłana tym oddziałom za pośrednictwem władz niemieckich z Augsburgu, i dotąd już jest w Pomeranji, utworzono dużo składów tej amunicji. W całej Bawarii jest jeszcze dużo składów amunicji dobrze ukrytych, które dotąd jeszcze nie zostały wykryte przez komisję Ententy.

Liga Monarchistyczna wysyła także broń przez Stettin i Hamburg rewolucjonistom irlandzkim, którzy tą samą drogą otrzymują broń, wysyłaną za wiedzą rządu niemieckiego, przez stowarzyszenie "Germano - Irlandzkie" w Monachium.

Oddział monachijski stowarzyszenia "Germano - Irlandzkiego"; jest bardzo czynny i członkami jego, głównie są arystokracja bawarska i duchowieństwo.

Oddział ten został założony przez niejakiego p. John GAFFNEY irlandzo-amerykanina, byłego Konsula Stanów Zjednoczonych Ameryki w Monachium. Podczas wojny zamieszkiwał on w Szwajcarii i prowadził aktywną propagandę niemiecką.

Obecnie prezesem oddziału monachijskiego jest "Towarzystwa Germano - Irlandzkie-go" jest niejaki hrabia de MONTGELAS, indentyczności którego dotąd nie udało się sprawdzić. Niedawno temu był on w Genewie ,gdzie widział się z niejakim p. MOREL, prezesem " Zjednoczenia dla kontroli demokratycznej" i czynnego stronnika rewolucji irlandzkiej.

Obok hrabiego de Montgelas, ciekawym jest zanotować jako czynnego członka tego stowarzyszenia anty- angielskiego, generała von SEECKT, ostatnio znajdującego się w Spa. Temu ostatniemu, było niedawno poruczone, zprawdzenie kontygie nsu Reichswehry. Podczas swego pobytu, dla tej inspekcji w Bawarii, był on doskonale obznajmiony z ilością i miejscami, w których jest ona ukryta, pomimo tego nie poczynił on żadnych kroków aby takową zkonfiskować.

" Towarzystwo Germano-Irlandzkie" wysyła broń i amunicję z Augsburga do Stettina na imię niejakiego Roberta DUMMER, o którym dotąd nie udało się zebrać żadnych informacji, a ten ostatni wysyła dalej tą broń do Irlandji.

Z drugiej strony broń z Bawarii jest wysyłana do Hamburga. Z tamąd za pośrednictwem wielkiego domu handlowego produktów chemicznych Carl BERNHARDI, je-st dalej poufnie wysyłana pod adresem, IRISH OVERSEAS TRADING & SHIPPING Cy Ltd.7, FLEET Street w Dublinie

Z pomiędzy osób, które wiedzą o wysyłaniu tej broni w Anglii, można wymienić Miss Sylvia PANKHURST, wyżej wymieniony p. MOREL

i niejaki p. PONSOMBY.

Informator zapewniał mnie, że rząd Reichu jest poinformowany o wysyłaniu broni rewolucjonistom irlandzkim i patrzy na to przychylnie.

*

*

*

Informator, który odbył ostatnio podróż do południowych Niemiec zebrał następujące informacje o niektórych formacjach wojskowych, które istnieją obecnie w Bawarii.

Można odróżnić w obecnej wojskowej organizacji bawarskiej następujące 3 kategorie:-

- 1). Reichswehr.
- 2). Einwohnerwehr.
- 3). Zeitfreiwilligen.

1). REICHSWEHR.

Reichswehr miała być rozwiązana po konferencji w Spa, lecz w danej chwili znajdują się jeszcze następujące oddziały i sztaby, które nie zostały dotąd rozwiązane:-

- 1, 2, 6, 17, 20, 22 - Bayerisches Infanterie Regiment.
- 1 - 3 Bayerisches Fussartillerieregiment.
- 1, 2, 3, 10 - Bayerisches Feldartillerie Regiment.
- 1 - Bayerisches Feldartilleriebatterie.
- 3 - Brigade S-tabe mit ihrem Infanterie und Artillerie-Führer.
- 2 - Infanterie Regiment Stabe.
- 1 - Infanterie Bataillon Stabe.

- 10 Infanterie Kompanien.
- 2 Minenwerfer Kompanien.
- 2 Artillerie Regiment Stabe.
- 5 Abteilung Stabe.
- 6 Batterien.
- 2 Pionierbataillon Stabe.
- 1 Pionnier Kompagnie.
- 2 Nachrichten Kompanien.
- 2 Fahr Kompanien.
- 2 Kraft Abteilungen.

Pozatem znajduje się jeszcze dużo wojska w Ingolstadt. Jest ono dobrze wykwapowane, wyćwiczone i uzbrojone.

Werbunek odbywa się i nadal w koszarach w Grossenruth i w Norymberdze. Codziennie zgłasza się 10 do 20 rekrutów, którzy są ćwiczeni w Grafenwohr. Dokładną ilość wojska podać trudno z powodu ustawicznego przekształcania i przenoszenia oddziałów.

2). EINWOHNERWEHR.

Einwohnerwehr powinno być rozwiązane po przewrocie KAPP. Tymczasem nietylko, że nie jest ono rozwiązane, ale jest obecnie nawet zcentralizowane i stanowi odrębną wojskową organizację pod nazwą: Einwohnerwehr Zentral i znajduje się pod kontrolą wojskową, która przysyła rozkazy Einwohnerwehr lokalnym.

Einwohnerwehr Zentral znajduje się w Monachjum. Zdecydowanym jest przyjmowanie do Einwohnerwehr socjalistów, którzy zaczynają tam wstępować pod pretekstem bronięcia rządu i porządku w rzeczywistości mając na celu sabotażowanie tej organizacji.

nie jej potrochu z organizacji burżuazyjnej w robotnicza t.j. tak zwaną "Arbeitwehr".

Jeżeli Einwohnerwehr nie będzie zupełnie rozwiązana to z czasem stanie się ona narzędziem mas robotniczych.

Klasa burżuazyjna obawiając się potrochu tego stanu rzeczy, rozpoczęła formowanie nowej organizacji t.zwanej "Werkwehr", która ma jakoby na celu pilnowanie fabryk i jest organizacją prywatną. Do organizacji tej są przyjmowani nie robotnicy, lecz inteligenci bez zajęcia. Organizacja ta nie tylko ma na celu obronę fabryk, ale w razie potrzeby może być również użyta do celów politycznych.

3). ZEITFREIWILLIGEN.

Ta organizacja została zakazana przez Entente'ę jak również i przez rozkaz R-zeszy. Nie bacząc na to, w dalszym ciągu rozwija się ona w Bawarii, gdzie znana jest pod ogólną nazwą ORGESCH (organizacja Escherich) od imienia radcy Eschericha, jej założyciela i kierownika.

W rzeczywistości ORGESCH jest rodzajem państwa w państwie i tem samem nie znajduje się pod kontrolą rządu bawarskiego. Pomimo to jej organizacja i rozwój są z pewnością wspierane przez rząd.

Monachjum jest centrum wszelkich odłamów ORGESCH, które są rozrzucone w Bawarii, Tyrolu, Salzburgu oraz Górnej Austrii.

Na skutek porozumienia zawartego w Monachjum z Austryjackimi Einwohnerwehr, przywódcy bawarskiego ORGESCH'u objęli kierownictwo tego ruchu, a na posiedzeniu, które miało miejsce w Monachjum, dn. 12-czerwca, r.b. kapitan ESCHERICH dał następujące expose programu

swej organizacji wojskowej:-

"Gliederung der Orgesch

"Gesamtleitung liegt beim Stabe Escherich(München), welcher

"die gesamten Vorarbeiten, Verhandlungen und den Aufbau der

"Orgesch zu leiten hat. Die Provinzial Leitungen werden ge

"führt von je einem Zivil und einem militärischen Leiter.

"Die Zivilleiter sind von Escherich durch Handschlag verei-

"digt. Die militärische Leitung gliedert sich in vier Be-

"fehlsstellen, welche angelehnt sind an die Reichswehr-

"Gruppen-Kommandos, u.zwar =

"I. Befehlsstelle Nord-West (Hannover)

"A-dmiral HEINRICHS und Graf von LAMPSDORF

"II. Befehlsstelle Nord-Ost (Berlin-Hamburg)

"III. Befehlsstelle Hessen (Marburg)

"IV. Befehlsstelle Süd (München)

(-) Hauptmann ESCHERICH."

Jako przykład może posłużyć fakt, iż we Freisingu (koło Monachjum) zbiera się obecnie około 500 młodych ludzi, którzy codziennie odbywają ćwiczenia pod kierunkiem byłych oficerów. Trwa to mniej więcej 5 tygodni. Pobierają oni żołd w wysokości 16 marek dziennie. Wikt jest doskonały i obfity. Kandydaci zanim są osiągnięci podlegają surowemu lekarskiemu badaniu.

Organizacje tego typu co we Freisingistnieją czasem pod nazwą "Kurzfristige Freiwillige".

Jako siłę wojskową nie należy niemi gardzić, rekruci bowiem są doskonale wyćwiczeni i uzbrojeni. Są należycie przygotowani do walki.

Kapitan ESCHERICH i Dr. HEIM mają do swej dyspozycji żołnierzy ORGESCH'u i mogą nimi w zupełności rozporządzać.

Jako przykład podajemy jeden z rozkazów któregoś beonu ORGESCHU, z którego widać jak starannie ułożony jest regulamin wojskowy tej organizacji:-

"Sie sind auch dazu verpflichtet, ständig mit ihrem Alarm-
"posten Verbindung zu halten und jede Veränderung Ihrer
"Wohnung und Telephonnummer....(wszelkie komunikaty bowiem
załatwia się telefonicznie, ażeby nie być zmuszonym ogła-
szać ich publicznie).....demselben unverzüglich mitzutei-
"len. Jede Kündigung auch wegen Wegzuges u.s.w. schriftlich
"an meine adresse, Hochleite 2....(mieszkanie ESCHERICH'a)
".....zu richten. Kündigungsfrist 14 Tage. Während einer
"allenfalligen Mobilisierung ist eine Kündigung nicht
"möglich. Infolge der politisch gespannten Lage ist es er-
"forderlich die Schlagkraft der Kompagnie soweit wie möglich
"aufrecht zu erhalten. Für Angehörige der Kompagnie, wel-
"che im Interesse der Sache während den Ferien den Raum
"südlich der Donau nicht verlassen wollen, ist eine Tages-
"zulage von 10 Mark ausgeworfen. In erster Linie sollen
"diejenigen in Betracht kommen, welche in München selbst
"bleiben und die Mobilisierung vorbereiten."

W Wielkiem Księstwie Badeńskiem i w Württembergji nie są uznawane te przygotowawcze wojskowe organizacje bawarskie, ponieważ uczucia republikańskie przeważają w tych dwóch państewkach, a także ponieważ jest obawa, że taki ruch mógłby posłużyć jako pretekst dla Entente'y do okupowania Południowych Niemiec.

ORGESCH jest w kontakcie z biurem szpiegowskim ALTMANN'a w Magdeburgu, którym się posługuje i któremu sam daje różne wiadomości. Organizacja ORGESCH'u weszła w porozumienie z biurem ALTMANN'a przez pośrednictwo niejakiego adwokata SCHAPER'a.

J. Jankowski

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.